

Groen Links Statenfractie
Mevrouw H.I. Roijackers en de heer A Uijlenhoet
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Beantwoording statenvragen over ontwerp-vergunning Waterwet Refresco

Geachte mevrouw Roijackers en heer Uijlenhoet,

Bij brief van 13 juli 2017, ingekomen op 13 juli 2017, heeft u namens de Groen Links fractie schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

1. *Welke voorwaarden heeft u aan Refresco gesteld bij het afgeven van de ontwerp-vergunning? Hoe ziet u toe op naleving van deze voorwaarden?*

Antwoord: Hiervoor verwijzen wij naar de voorschriften die in de ontwerp-beschikking zijn opgenomen, zie <http://www.brabant.nl/loket/verleende-vergunningen/op-soort/soort-overzicht.aspx?product=watervergunning>. Het toezicht op de naleving van deze voorschriften wordt in mandaat uitgevoerd door de omgevingsdienst ZuidOost Brabant (ODZOB). Volgens de Waterwet is het alleen mogelijk om in een vergunning voorwaarden te stellen die gerelateerd zijn aan een goede waterhuishouding.

2. *Om welke redenen en op welke gronden staat u toe dat Refresco de komende jaren twee keer zoveel grondwater mag gaan gebruiken?*

Antwoord: In het hoofdstuk "Overwegingen" in de ontwerpbeschikking geven wij hierop een toelichting.

3. *Wie zijn in Noord-Brabant de grootste grondwatergebruikers? Kunt u ons een overzicht van deze grondwatergebruikers aanleveren?*

Antwoord: Ja, in Brabant zijn momenteel 79 vergunningen voor grondwater-onttrekkingen waarbij de provincie bevoegd gezag is. Tabel 1 geeft overzicht van de totale vergunde hoeveelheden van drinkwaterbedrijven en industrie en

Datum

22 augustus 2017

Ons kenmerk

C2211748/4241411

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

I.A. (Ingrid) Roelse

Telefoon

(073) 681 27 53

Email

iroelse@brabant.nl

Bijlage(n)

-

de daadwerkelijk onttrokken hoeveelheden (2016). Buiten de twee waterleidingbedrijven Brabant Water en Evides zijn de bedrijven Heineken, Bavaria, Nyrstar, Fuji Film en Campina Veghel de grootste onttrekkers. Deze vijf bedrijven onttrekken gezamenlijk meer dan de helft van de in tabel 1 aangegeven hoeveelheid voor de industrie.

Datum

22 augustus 2017

Ons kenmerk

C2211748/4241411

Tabel 1

	Vergunde hoeveelheid (m ³)	Onttrokken hoeveelheid (m ³)
Drinkwaterbedrijven	262 miljoen	200 miljoen
Industrie	40 miljoen	20 miljoen
totaal	302 miljoen	220 miljoen

4. Heeft u de cumulatieve effecten van de industriële en agrarische grondwateronttrekkingen in de omgeving van Maarheeze en de effecten op de natuur, bijvoorbeeld via een MER, in beeld laten brengen?

Antwoord: Ja, om een aanvraag van een grondwateronttrekking te beoordelen, moeten de effecten van de beoogde ingreep in beeld worden gebracht. De vergunningaanvrager heeft daarom het rapport "Effectenstudie uitbreiding Refresco" opgesteld. Dat rapport geeft in onze ogen voldoende inzicht in de te verwachten veranderingen in de geohydrologie van de omgeving ten opzichte van de huidige situatie qua grondwaterstanden en grondwaterstijghoogten. Door de huidige situatie als startpunt te nemen, worden de cumulatieve effecten van alle huidige grondwateronttrekkingen meegenomen.

Overigens betreft het hier geen MER: MER-plicht geldt bij onttrekkingen groter dan 10 miljoen m³ en MER-beoordelingsplicht geldt bij een netto-wijziging van 1,5 miljoen m³. Dat is hier niet aan de orde.

5. Bent u met ons van mening dat het Brabantse grondwater, deels aangewezen als strategische, nationale drinkwatervoorraad, een schaars en waardevol goed is waarmee zorgvuldig en zuinig moet worden omgesprongen? In welke mate heeft u deze waarden in uw afweging meegenomen? Graag een toelichting.

Antwoord: Ja, wij hebben het belang van het Brabantse grondwater nadrukkelijk benoemd in het Provinciale Milieu- en Waterplan 2016 - 2021 (PMWP). Voor de mate waarin deze waarden in de afweging zijn meegenomen verwijzen wij u naar de beantwoording van vraag 2 en daarmee naar het hoofdstuk "Overwegingen" van de ontwerpbesluiting.

6. Per saldo mag op basis van de Europese Kaderrichtlijn Water de kwantiteit van het grondwaterlichaam niet afnemen. Heeft u een gevoeligheidsanalyse gemaakt van de Brabantse grondwaterlichamen, op basis waarvan u kon inschatten hoeveel en hoe snel water onttrokken kan worden in relatie tot de natuurlijke aanvulling?

Datum

22 augustus 2017

Ons kenmerk

C2211748/4241411

Antwoord: Om overexploitatie van de watervoerende lagen in de ondergrond te voorkomen (conform de KRW), is in de beleidsregel grondwaterbeheer een maximum aan de totale hoeveelheid te onttrekken grondwater gesteld.

7. Heeft u voorafgaand aan de afgifte van de ontwerp-vergunning overleg gevoerd met Brabant Water en andere belanghebbenden? Waarom wel/niet? Op welk standpunt stelden deze partijen zich?

Antwoord: Ja, de ontwerp-beschikking is voor advies voorgelegd aan Brabant Water, de gemeente Cranendonck, het waterschap de Dommel, de ZLTO en de Brabantse Milieufederatie. Brabant Water en de gemeente Cranendonck hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt een advies te geven. Onze reactie op de adviezen is opgenomen in de ontwerp-beschikking. Het Waterschap, de ZLTO en de BMF hebben geen advies gegeven. Alle genoemde partijen hebben ook deelgenomen aan het Living Lab. Als onderdeel daarvan zijn in 2015 en 2016 enkele bijeenkomsten georganiseerd. De stakeholders zijn daar geïnformeerd over de ontwikkelingen en hebben hun aandachtspunten ingebracht. Deze bijeenkomsten hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van het afwegingskader voor grondwateronttrekkingsaanvragen voor menselijke consumptie en de afspraken tussen de provincie en Refresco. Deelname aan het Living Lab was vrijwillig en partijen hebben zich daarbij op voorhand niet hoeven te committeren aan het resultaat van dat traject. Diverse partijen en ook omwonenden hebben zienswijzen ingediend op de ontwerpbeschikking. De procedure om deze zienswijzen te behandelen loopt.

8. Op de vergunningskosten na stelt de provincie water als kostbare grondstof gratis ter beschikking aan de industrie. Schoon zoet water wordt een steeds kostbaarder goed. Acht u het verantwoord om zo'n ruime vergunning voor winning van een publiek goed gratis uit te geven aan een industriële partner?

Antwoord: Nee, iedereen die meer dan 150.000 m3 grondwater per jaar oppompt, betaalt de provinciale grondwaterheffing. De regels hiervoor zijn te vinden in de Verordening grondwaterheffing Noord-Brabant (zie http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Noord-Brabant/CVDR95649/CVDR95649_2.html)

9. Vorig jaar al maakte u afspraken hoe Refresco aan de vergunningen zou

kunnen voldoen en hoe het bedrijf haar maatschappelijke betrokkenheid kan vergroten. Welke afspraken zijn toen gemaakt? In welke mate heeft u over de voorwaarden met Refresco onderhandeld? Zo ja, zijn bepaalde voorwaarden daardoor veranderd? Welke zijn dat?

Datum

22 augustus 2017

Ons kenmerk

C2211748/4241411

Antwoord: Op 15 juli 2016 hebben de provincie en Refresco Benelux een intentieverklaring Living Lab Refresco getekend in de geest van het people - planet - profit beginsel. In de intentieverklaring zijn procesafspraken gemaakt over het living Lab, de vergunningaanvraag door Refresco en vereisten waaraan Refresco moet voldoen in het kader van de gewenste uitbreiding.

De afgesproken maatregelen betreffen verduurzaming van het bedrijfsproces van Refresco (denk aan gebruik van minder verpakkingsmateriaal en inzet van biobased verpakkingsmateriaal), inzet op het sociaal-maatschappelijke vlak (inzet van mensen uit de regio, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en samenwerking met opleidingsinstututen) en investeringen in de natuurlijke leefomgeving van Refresco in Maarheeze (natuurontwikkeling). Daarnaast zal Refresco jaarlijks een vast bedrag inzetten voor initiatieven in de buurt van Maarheeze die bijdragen aan de leefbaarheid.

10. Hoe bewaakt u als College uw onafhankelijke positie bij het bepalen en handhaven van vergunningen terwijl u met Refresco samenwerkt in een living lab?

Antwoord: Wij bewaken onze onafhankelijkheid door een vergunningaanvraag te toetsen aan de wet (i.c. de Waterwet) en aan ons beleid (i.c. het PMWP en de beleidsregel grondwaterbeheer). De omgevingsdienst heeft een belangrijke onafhankelijke adviesrol in het VTH-proces, zowel richting bedrijf als richting de provincie. Verder is de openbare voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing en kan een ieder een zienswijze indienen. Na onze definitieve besluitvorming, kunnen belanghebbenden in beroep bij de rechtbank. In het PMWP is, in overeenstemming met het bestuursakkoord, afgesproken dat GS experimenteren met een nieuwe manier van samenwerken met bedrijven om zodoende een gezamenlijk resultaat te kunnen verwezenlijken.

11. Refresco bottelt sappen en frisdranken. Frisdranken zijn in het algemeen suikerrijke producten en passen niet goed in een gezond eetpatroon. Als overheid hebben we ook een rol in het behouden en verbeteren van de volksgezondheid. Wij vragen ons daarom af of het wel zo goed is om een frisdrankenbottelaar zo'n groot beslag op onze publieke grondwatervoorziening te geven. Hoe beziet u dit punt? Graag een toelichting.

Antwoord: Bij het beoordelen van een vergunningaanvraag in het kader van de Waterwet kunnen wij alleen beperkingen aan het gebruiksdoel opleggen. De beleidsregel grondwaterbeheer geeft aan dat nieuwe grondwater-

onttrekkingen of uitbreidingen van bestaande vergunningen alleen zijn toegestaan wanneer het gebruiksdoel (mede) menselijke consumptie is. Dat is hier aan de orde. De Waterwet is als instrument niet bedoeld om de consument aan te zetten tot een gezonder eetpatroon.

Datum

22 augustus 2017

Ons kenmerk

C2211748/4241411

12. Onlangs waren berichten te lezen over een mogelijke overname van Refresco door een Franse investeerder. Wat betekent een eventuele overname voor de afgegeven vergunningen en afspraken die met Refresco zijn gemaakt? Ook op dit punt graag een toelichting.

Antwoord: De recente berichten over een mogelijke overname betreffen een aandelenovername. Als er sprake is van een aandelenovername dan blijft de BV bestaan (alleen andere eigenaar). De provincie heeft een overeenkomst met de BV gesloten. Alle rechten en plichten uit de overeenkomst blijven in stand. De vergunning Waterwet is locatiegebonden en gaat over op de rechtsopvolger.

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

de secretaris,

b/a

ir. A.M. Burger